

ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
Β ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑ: Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

η Ιστορία του ελληνικού κινηματογράφου

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2014-15

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Πρόδρομοι του κινηματογράφου

Είναι γενικά δύσκολο να αναδειχθεί ένας μοναδικός εφευρέτης του κινηματογράφου, ως τεχνική της κινούμενης εικόνας. Επιπλέον, είναι γεγονός πως επί σειρά ετών ο άνθρωπος πειραματίστηκε πάνω στην προσπάθεια απεικόνισης της κίνησης. Καταλυτικό ρόλο στην εξέλιξη της τεχνικής του κινηματογράφου διαδραμάτισε η ανακάλυψη και διάδοση της φωτογραφίας, στα μέσα του 19ου αιώνα. Μία από τις πρώτες και ιδιαίτερα σημαντικές αναλύσεις της κίνησης με τη βοήθεια φωτογραφικής μηχανής, έγινε περίπου το 1878, όταν ο Βρετανός φωτογράφος Edward Muybridge, έχοντας καταφέρει να αναπτύξει μεθόδους διαδοχικής φωτογράφισης, απεικόνισε την κίνηση ενός αλόγου, αποδεικνύοντας τότε, πως κατά τη διάρκεια του καλπασμού του υπάρχουν στιγμές που τα πόδια του δεν έχουν επαφή με το έδαφος. Την ίδια περίπου εποχή, ο Γάλλος φυσικός Ετιέν Μαρτέ κατόρθωσε να συλλάβει φωτογραφικά το πέταγμα ενός πουλιού με τη βοήθεια μιας φωτογραφικής μηχανής με τη δυνατότητα να αποτυπώνει 12 στιγμιότυπα ανά λεπτό.

Τα σημαντικότερα ίσως επιτεύγματα σχετικά με την ανάπτυξη της κινηματογραφικής τεχνικής έγιναν στα τέλη του 1880, με κυριότερο ίσως, την εφεύρεση του κινητοσκοπίου από τον Ουίλλιαμ Ντίκσον, ο οποίος εργαζόταν στα εργαστήρια του Τόμας Έντισον. Το , ήταν μία μηχανή προβολής, με δυνατότητα να προβάλλει την κινηματογραφική ταινία σε ένα κουτί, το οποίο ήταν ορατό μόνο από έναν θεατή, μέσω μιας οπής. Η συσκευή παρουσιάστηκε για πρώτη φορά επίσημα στις 20 Μαΐου του 1891, μαζί με την πρώτη κινηματογραφική ταινία. Ο Έντισον θεωρούσε την εφεύρεση του κινητοσκοπίου ήσσονος σημασίας και ο ίδιος δεν ενδιαφέρθηκε ώστε να προβάλλονται οι ταινίες για περισσότερους θεατές. Επιπλέον δεν κατοχύρωσε την εφεύρεση διεθνώς, με αποτέλεσμα να είναι νόμιμη η αντιγραφή και εξέλιξή της στην Ευρώπη, όπου σύντομα εμφανίστηκε ως εισαγόμενο προϊόν.

Στη Γαλλία, οι αδελφοί Ογκύστ και Λουί Λυμιέρ, βασιζόμενοι στο κινητοσκόπιο των Ντίκσον και Έντισον, εφηύραν τον κινηματογράφο (cinematographe) που αποτελούσε μία φορητή κινηματογραφική μηχανή, λήψεως, εκτύπωσης και προβολής του φιλμ. Στις 28 Δεκεμβρίου του 1895, έκαναν και την πρώτη δημόσια προβολή, στο Παρίσι. Η ημερομηνία αυτή αναφέρεται από πολλούς ως η επίσημη ημέρα που ο κινηματογράφος με την σημερινή του γνωστή μορφή έκανε την εμφάνισή του. Εκείνη τη δημόσια προβολή παρακολούθησαν συνολικά 35 άτομα επί πληρωμή και προβλήθηκαν δέκα ταινίες συνολικής διάρκειας περίπου δεκαπέντε λεπτών. Οι πρώτες κινηματογραφικές ταινίες ήταν μικρής διάρκειας, παρουσιάζοντας συνήθως στατικά, μία σκηνή της καθημερινότητας.

Ο κινηματογράφος ως τέχνη

Ένας από τους πρώτους κινηματογραφιστές που χρησιμοποίησε την διαθέσιμη τεχνική της εποχής με σκοπό την παραγωγή ταινιών κάτω από όρους τέχνης, υπήρξε ο Ζορζ Μελιέ, ο οποίος θεωρείται και από τους πρώτους κινηματογραφικούς σκηνοθέτες. Οι ταινίες του πραγματεύονταν θέματα από το χώρο του φανταστικού, ενώ η ταινία του

Ταξίδι στη Σελήνη (Le voyage dans la lune, 1901) υπήρξε πιθανότατα η πρώτη που προσπάθησε να περιγράψει ένα ταξίδι στο διάστημα. Επιπλέον, εισήγαγε τεχνικές οπτικών εφέ, ενώ για πρώτη φορά πρόβαλε έγχρωμες ταινίες, χρωματίζοντας την κινηματογραφική ταινία (καρρέ) με το χέρι.

Με αφετηρία τις νέες δυνατότητες που αναδείχθηκαν, ο κινηματογράφος μετασηματίστηκε διεθνώς σε μία δημοφιλή μορφή τέχνης, ενώ παράλληλα πολλοί κινηματογραφικοί χώροι δημιουργήθηκαν με αποκλειστικό σκοπό την προβολή ταινιών. Εκτιμάται ότι το 1908, στις Ηνωμένες Πολιτείες υπήρχαν περίπου 10.000 κινηματογράφοι. Οι ταινίες της εποχής ήταν διάρκειας δέκα έως δεκαπέντε λεπτών, αλλά σταδιακά η διάρκειά τους αυξήθηκε. Σημαντική συμβολή σε αυτό είχε ο Αμερικανός σκηνοθέτης D. W. Griffith, στον οποίο ανήκουν μερικά από τα πρώτα ιστορικά έπη του κινηματογράφου. Το 1912 (ή 1911) ο θεωρητικός χρησιμοποίησε για πρώτη φορά σε δοκίμιό του τον όρο έβδομη τέχνη για να περιγράψει τον κινηματογράφο.

Ομιλών και έγχρωμος κινηματογράφος

Μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του 1920, ο κινηματογράφος παρέμενε χωρίς ήχο (βουβός κινηματογράφος) και συχνά οι προβολές ταινιών συνοδεύονταν από ζωντανή μουσική. Η ιστορία του ηχογραφημένου κινηματογραφικού ήχου ξεκίνησε το 1926, όταν η Warner Brothers παρουσίασε μία συσκευή (Vitaphone), η οποία έδινε τη δυνατότητα.

Αναπαραγωγής μουσικής, μέσω ενός δίσκου που συγχρονιζόταν με την μηχανή προβολής της ταινίας. Βασισμένη σε αυτή τη νέα τεχνολογία, στα τέλη του 1927, κυκλοφόρησε η ταινία The Jazz Singer, η οποία αν και κατά το μεγαλύτερο μέρος της ήταν βουβή, υπήρξε η πρώτη που περιείχε διαλόγους.

Περίπου την ίδια περίοδο με την προσαρμογή του ήχου, ξεκίνησαν συστηματικές προσπάθειες για την προσθήκη χρώματος. Έγχρωμες ταινίες είχαν ήδη εμφανιστεί από τις αρχές του 20ου αιώνα, μέσω του χρωματισμού των κινηματογραφικών καρρέ με το χέρι, μέθοδος που εγκαταλείφθηκε σταδιακά, σε συνδυασμό και με την αύξηση της διάρκειας των ταινιών. Ανάμεσα στις πρώτες συνθετικές μεθόδους προσθήκης χρώματος, υπήρξε η Technicolor, η οποία τελειοποιήθηκε το 1941 (Monopack Technicolor), αν και παρέμενε ακριβή λόγω των περίπλοκων σταδίων διαχωρισμού και εμφάνισης των χρωμάτων. Μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, εμφανίστηκε επιπλέον το έγχρωμο αρνητικό φιλμ της εταιρίας Eastman Kodak, το οποίο δεν απαιτούσε διαδικασία διαχωρισμού των χρωμάτων. Αν και μέχρι τη δεκαετία του 1950, η παραγωγή έγχρωμων ταινιών μειοψηφούσε, κατά τη δεκαετία του 1960 και χάρη στην ανάπτυξη της σχετικής τεχνολογίας, ο έγχρωμος κινηματογράφος επικράτησε.

Η ιστορία του ελληνικού κινηματογράφου

Η πρώτη περίοδος

Η ιστορία του ελληνικού κινηματογράφου αρχίζει το 1906 αν και συχνά αναφέρεται ως έτος αρχής του το 1914. Το 1906 κινηματογραφείται μια μικρού μήκους ταινία των Ολυμπιακών αγώνων που διεξάχθηκαν τότε. Επρόκειτο για ταινία γυρισμένη με απλά τεχνικά μέσα, ωστόσο δεν έλειπαν και ορισμένα στοιχειώδη καλλιτεχνικά γνωρίσματα.

Ένα χρόνο αργότερα, το (1907) έγινε μια ακόμη ταινία του είδους αυτού που παρουσίαζε τον εορτασμό της ελληνικής Εθνικής επετείου. Στα επόμενα τρία χρόνια, δεν σημειώνεται καμία άλλη ελληνική ταινία. Το 1911 ο Κώστας Μπαχατώρης, παρουσίασε στην οθόνη, το κωμειδύλλιο του Περισιάδη Γκόλφω, που γνώρισε στο θέατρο μεγάλη επιτυχία. Είχε μήκος δύο χιλιάδες μέτρα, διαρκούσε δηλαδή περίπου μια ώρα και δέκα λεπτά, και γυρίστηκε εξ ολοκλήρου σ' ένα φωτογραφικό στούντιο.

Το 1912 ιδρύθηκε η πρώτη κινηματογραφική εταιρία, η Αθηνά Φιλμ και η πρώτη της ταινία ήταν ένα μικρό ντοκιμαντέρ γύρω από τη ζωή των νεαρών Ελλήνων πριγκίπων. Ύστερα από αυτό γυρίστηκε μία άλλη ταινία μήκους χιλίων μέτρων με τίτλο Η τύχη της Μαρούλας, που αποτελούσε την πρώτη ελληνική ταινία με αξιώσεις στοιχειώδους καλλιτεχνικού και τεχνικού επιπέδου. 1912-1920 έγιναν και τα πολεμικά ντοκιμαντέρ του Γιώργου Προκοπίου. Στα μικρά αυτά φιλμ, που αποτελούν και τα μόνα κινηματογραφικά ντοκουμέντα που έχουμε από το Μικρασιατικό Πόλεμο, ο Προκοπίου αναδείχτηκε ως γνήσιος καλλιτέχνης.

Ηχητικός κινηματογράφος

Το 1930 η Νταγκ Φιλμς παρουσίασε μια νέα σειρά από ταινίες, που τα σενάρια τους έγραψαν γνωστοί συγγραφείς και ο πρωταγωνιστές τους είχαν επιλεγεί από τους καλύτερους ηθοποιούς του Βασιλικού θεάτρου. Τότε όμως είχε παρέλθει η εποχή του βωβού κινηματογράφου και το κοινό υποδεχόταν με ενθουσιασμό τον ηχητικό κινηματογράφο..

Την ίδια περίοδο στο μεταξύ ιδρύθηκαν άλλες πιο συγχρονισμένες εταιρίες όπως η Ηρώ Φιλμς, η Ακρόπολις Φιλμς και άλλες. Στην επομένη δεκαετία, αν και δημιουργήθηκαν αρκετές νέες εταιρίες, όπως η Τέλεγκαν, ο Φοίβος κ.ά., ο ελληνικός κινηματογράφος περιορίστηκε αποκλειστικά στα μικρά ντοκιμαντέρ και τις ταινίες επικαίρων.

Η πρώτη περίοδος του ελληνικού κινηματογράφου, που καθορίζεται χρονολογικά από το 1906 ως το 1940, χαρακτηρίζεται από τη φιλότιμη αλλά σε χαμηλό επίπεδο δραστηριότητα της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, την ανυπαρξία ειδικευμένων τεχνικών και καλλιτεχνών, την αδιαφορία του κράτους και την προχειρότητα των μηχανικών μέσων.

Η μεταπολεμική περίοδος

Τα χρόνια του πολέμου και της κατοχής 1940-1944 δεν αφήνουν περιθώρια εξέλιξης στον ελληνικό κινηματογράφο, έδωσαν όμως το υλικό και τα θέματά τους στους σεναριογράφους και τους σκηνοθέτες του μεταπολέμου. Αξιοσημείωτη είναι η ίδρυση της Φίνος Φιλμς(1942) που κατόρθωσε να παρουσιάσει αξιόλογη δουλειά.

Μετά την απελευθέρωση, η κινηματογραφική παραγωγή ανεβαίνει. Ενώ το πρώτο - μέτριο σε εξοπλισμό - στούντιο του Σκουληκίδη κλείνει, ιδρύονται δύο αρκετά συγχρονισμένα στούντιο. Το Άλφα στα Μελίτσια και της Ανζερβός στη Φιλοθέη.

Διαθέτουν την αναγκαία έκταση και σύγχρονο εξοπλισμό καθώς και ειδικευμένο τεχνικό προσωπικό. Αργότερα ιδρύονται και μερικά μικρότερα στούντιο.

Οι Έλληνες σκηνοθέτες

Ο Γιώργος Τζαβέλλας, ένας πρωτοπόρος σκηνοθέτης, γύρισε την Κάλπικη Λίρα, ταινία αποτελούμενη από τέσσερα σκετς. Το σπονδυλωτό αυτό κινηματογραφικό είδος είναι

κάτι καινούριο και όχι πολύ αρεστό στο ελληνικό κοινό. Και όμως η Κάλπικη λίρα όπου παίχτηκε σημείωσε καταπληκτική επιτυχία.

Σημαντικές ταινίες έδωσε στον ελληνικό κινηματογράφο και ο Μιχάλης Κακογιάννης, από τη Στέλλα ως τον Αλέξη Ζορμπά. Από το 1956 μέχρι το 1966 γύρισε ταινίες με θέματα πολύ διαφορετικά μεταξύ τους. Μία πολύ αξιόλογη προσφορά του είναι ότι κατόρθωσε με σύγχρονη αίσθηση να μεταφέρει στην οθόνη την Ηλέκτρα, που βραβεύτηκε στο Φεστιβάλ των Καννών.

Σημαντικός σκηνοθέτης για τον ελληνικό κινηματογράφο ήταν και ο Βασίλης Γεωργιάδης του οποίου οι ταινίες Τα κόκκινα φανάρια (1963) και Το χύμα βάφτηκε κόκκινο (1965) γνώρισαν παγκόσμια επιτυχία και προτάθηκαν για όσκαρ καλύτερης ξενόγλωσσης ταινίας, ενώ το Κορίτσια στον ήλιο (1968) προτάθηκε για χρυσή σφαίρα.

Η μουσική των ταινιών

Η μουσική επένδυση στην ταινία είναι ένας επίσης βασικός παράγοντας για την τελειότητα του έργου, για το οποίο πρέπει να είναι γραμμένη ειδικά, ώστε να συμβαδίζει χρονομετρικά με το μήκος των σκηνών του και ηχητικά με το είδος του. Στις περισσότερες ελληνικές ταινίες, ο παραγωγός ή ο σκηνοθέτης χρησιμοποιούν συχνά παλαιούς ή νέους δίσκους ή φωνοταινίες με κλασικά ή μοντέρνα κομμάτια. Αυτό δεν είναι βέβαια δημιουργική δουλειά. Στις φροντισμένες όμως ελληνικές ταινίες, η μουσική επένδυση ανατίθεται σε δόκιμους συνθέτες. Τέτοιοι συνθέτες αναδείχθηκαν πολλοί και καλοί στον ελληνικό κινηματογράφο. Ο Μάνος Χατζηδάκις, με παγκόσμια αναγνώριση, ο Χρήστος Μουραμπάς, ο Σταύρος Ξαρχάκος, ο Αργύρης Κουνάδης, ο Γιάννης Μαρκόπουλος, ο Νίκος Μαμαγκάκης, ο Χρήστος Λεοντής, ο Γιώργος Κατσαρός, ο Μίμης Πλέσσας, ο Διονύσης Σαββόπουλος, ο Νίκος Πορτοκάλογλου κ.ά. Στους συνθέτες που έχουν γράψει ωραιότατη μουσική για ελληνικές και ξένες ταινίες, πρέπει να περιληφθούν και οι Γιώργος Μαλλίδης, Γιώργος Βιτάλης, Γιάννης Βέλλας, Χρήστος Χαιρόπουλος, Κώστας Γιαννίδης, Μίμης Κατριβάνος, Ζακ Ιακωβίδης, Νίκου Γιάκοβλεφ, Μενέλαος Παλλάντιος, Μιχάλης Σουγιούλ, Γιώργος Μυρογιάννης, Ιωσήφ Ριτσιάρδης, Λυκούργος Μαρκέας, Βασίλης Τσιτσάνης, Τάκης Μωράκης, Λέανδρος, Γιώργος Μητσάκης, Αθαν. Κόκκινος, Άκης Σμυρναίος, Άκης Λυμούρης και Βαγγέλης Λυκιαρδόπουλος. Μεγάλες επιτυχίες επίσης στη μουσική επένδυση και τα τραγούδια των ελληνικών ταινιών σημείωσαν και οι συνθέτες Μανώλης Χιώτης, Μίμης Μεταξάς, Αλέκος Σπάθης, Γεράσιμος Λαβράνος, Κώστας Κλάβας, Ανδρέας Οικονόμου, Ανδρέας Χατζηαποστόλου, Γιάννης Σακελλαρίδης, Απόστολος Καλδάρας, Γιάννης Παπαϊωάννου, Γιώργος Θεοδοσιάδης, Νίκος Μαμαγκάκης, Σπύρος Πιπεράκης, Χρήστος Λεοντής, Γιάννης Καραμπεσίνης, Μάνος Λοΐζος, Σταύρος Ρουχωτάς, Δημήτρης Καλκάνης, Γιάννης Συνοδινός, Γιάννης Σπανός, Τόλης Βοσκόπουλος, Πρόδρομος Τσαουσάκης, Ηρακλής Θεοφανίδης και Τόνια Καράλη. Εκτός από τους προηγούμενους, αξιόλογη μουσική για ταινίες έχει γράψει και ο συνθέτης Γιάννης Χρήστου, που έγινε πολύ γνωστός στο εξωτερικό. Τέλος, στους Έλληνες συνθέτες που έχουν γράψει με εξαιρετική επιτυχία τη μουσική πολλών ελληνικών και ξένων κινηματογραφικών ταινιών, περιλαμβάνεται και ο διαπρεπής μουσικοσυνθέτης Μίκης Θεοδωράκης, που έχει επιβληθεί σε παγκόσμια κλίμακα.

Οι Έλληνες ηθοποιοί

Αν ο ελληνικός κινηματογράφος δεν έχει γενικά ηθοποιούς ειδικευμένους στο φακό, αυτό δεν σημαίνει ότι το καλλιτεχνικό υλικό που υπάρχει δεν είναι αξιόλογο. Αντίθετα, είναι βέβαιο πως οι Έλληνες ηθοποιοί διαθέτουν αναμφισβήτητο ταλέντο και ότι ένας καλός σκηνοθέτης έχει τη δυνατότητα να επιλέξει θαυμάσιο υλικό που θα συμβάλει στην επιτυχία της ταινίας. Η ειδίκευση άλλωστε - όταν υπάρχει το ταλέντο - είναι κάτι που αποκτάται με την πείρα και την κατάλληλη καθοδήγηση.

Στον κινηματογράφο βέβαια προστίθεται και η 10 ανάγκη της φωτογένειας και της κατάλληλης φωνής. Εδώ πρέπει να αναφερθούν μερικά ονόματα Ελλήνων ηθοποιών, που η παρουσία τους και η προσφορά τους στον κινηματογράφο μας ήταν αρκετά σημαντική. Αναφέρθηκαν ήδη ο Δημητρακόπουλος, ο Λεπενιώτης, ο Κίμων Σπαθόπουλος, ο Μιχαήλ Μιχαήλ και η Ευγενία Δανίκα. Αυτοί, μαζί με μερικούς ακόμη, ήσαν οι πρωτοπόροι, που διέθεταν μεγάλη τόλμη για να αντιμετωπίσουν σε ανεκτά επίπεδα τον ανελέητο φακό. Επίσης η Μαίρη Σαγιάνου, που ο θάνατος τόσο πρόωρα έκοψε τη σταδιοδρομία της, ήταν μια εξαιρετη ηθοποιός που είχε τα προσόντα για μια λαμπρή κινηματογραφική καριέρα. Στα πρώτα βήματα του ελληνικού κινηματογράφου εμφανίστηκαν ακόμη και ο μοναδικός μας Βασίλης Λογοθετίδης, ο Κώστας Μουσούρης "Αστέρω", ο Νίκος Δεδραμής "Ερωσ και κύματα", η Κυβέλη με την Κοτοπούλη "Κακός δρόμος", ο Πέτρος Κυριακός "Οι Απάχηδες των Αθηνών", ο Γιάννης Αποστολίδης "Ανοιχτή θάλασσα", ο Δημήτρης Μυράτ "Κακός δρόμος" και "Η βίλα με τα νούφαρα", η Μερόπη Ροζάν "Γαλαζία κεριά", ο Χριστόφορος Νέζερ κ.ά. Στη δεύτερη περίοδο έχουμε πλήθος εκλεκτούς ηθοποιούς, από τους οποίους ξεχωρίζουν η Κατίνα Παξινού, που εκτός από την θεατρική της σταδιοδρομία, δημιούργησε αξιόλογους ρόλους σε ταινίες διεθνούς επιπέδου όπως "Για ποιον χτυπά η καμπάνα", "Κος Αρκαντίν", "Καίσαρ Βοργίας", "Ο Ρόκο και τ'αδέλφια του" και "Δίκη". Επίσης τον Αλέξη Μινωτή με τις ταινίες "Νοτόριους", "Πανικός στους δρόμους", "Χώρα των Φαραώ".

Στις ταινίες αυτές οι δύο εξαιρετοι Έλληνες ηθοποιοί δεν ήταν πρωταγωνιστές. Τους ζητήθηκε όμως η συμβολή τους και απέδωσαν μια άρτια ερμηνεία στο ρόλο τους, η Παξινού μάλιστα τιμήθηκε για έναν από αυτούς με το Όσκαρ της Αμερικανικής Ακαδημίας Κινηματογράφου (1944), γεγονός που τιμά την ελληνική τέχνη και δείχνει ότι ο μεγάλος ηθοποιός κρίνεται από την ερμηνεία και όχι από την έκταση του ρόλου του. Στην κατηγορία των Ελλήνων ηθοποιών που διακρίθηκαν και στον ξένο κινηματογράφο, μπορεί να συμπεριληφθεί θαυμάσια και ο Σπύρος Φωκάς, που δημιούργησε μια καλή καριέρα στον ιταλικό κινηματογράφο με σημαντικούς ρόλους στις ταινίες "Ο θάνατος ενός φίλου", "Ο Ρόκο και τ'αδέλφια του", "Βία Μαρκούτα" κ.ά. Αλλά οι δρόμοι για τη σταδιοδρομία ενός νέου καλλιτέχνη σε ξένη χώρα δεν είναι εύκολοι. Ο Φωκάς αναγκάστηκε έτσι να διακόψει την προσπάθειά του στο εξωτερικό, γύρισε πίσω στην πατρίδα του και αποτελεί σήμερα ένα άξιο στέλεχος του ελληνικού κινηματογράφου.

Σε μερικές ξένες ταινίες έπαιξε επίσης η Ρίκα Διαλυνά και η Κίτσα Καζάκου, που ασχολήθηκε περισσότερο με την τηλεόραση. Μια ταινία, τη "Φρόνη", γύρισε στο εξωτερικό η Βιργίνια Πετιμεζάκη, διαλεγμένη χάρη στην αγαλματένια κορμοστασιά της. Η έξοχη Έλλη Λαμπέτη έγινε ιδιαίτερα γνωστή στο διεθνές κοινό με το "Μια μέρα ο μπαμπάς μου" του Γουέικμαν. Έχει παίξει και σε πολλές προηγούμενες ταινίες και ασφαλώς θα επακολουθήσουν και άλλες. Εκτός

από αυτούς υπάρχουν ακόμη και άλλοι πολλοί Έλληνες ηθοποιοί που έπαιξαν σε ξένες ταινίες, οι οποίες γυρίστηκαν στην Ελλάδα. Οι ηθοποιοί της εγχώριας κινηματογραφικής παραγωγής είναι πολλοί. Ο Γιώργος Φούντας, ο Αλέκος Αλεξανδράκης, ο Λάμπρος Κωνσταντάρας, ο Δημήτρης Χορν, που διακρίθηκε στις ταινίες "Φωνή της καρδιάς", "Κυριακάτικο ξύπνημα" και "Κάλπικη λίρα" ο Πέτρος Φυσσούν, ο Νίκος Κούρκουλος, ο Νίκος Ξανθόπουλος, ο Δημήτρης Παπαμιχαήλ, ο Γιώργος Πάντζας, ο Γιώργος Κωνσταντίνου, ο Γιάννης Βόγλης, ο Φαίδων Γεωργίτσας, ο Τίτος Βανδής με τη θαυμάσια ερμηνεία του στους "Παρανόμους" και το "Ποτάμι" ο Νίκος Τζόγιας, που έδωσε ωραίους ρόλους στη "Νεκρή Πολιτεία" και την "Τελευταία αποστολή", και ο θαυμάσιος Μάνος Κατράκης που ήταν και παραμένει μεγάλο κεφάλαιο για τον ελληνικό κινηματογράφο.

Εξάλλου, η Αλίκη Βουγιουκλάκη δημιούργησε ένα σύγχρονο τύπο ενζενί της οθόνης στα μέτρα που έκαναν άλλοτε διάσημη την Άννυ Όντρα. Η Ξένια Καλογεροπούλου είναι ωραίος κινηματογραφικός τύπος, από τον οποίο ένας εμπνευσμένος σκηνοθέτης μπορεί να δημιουργήσει μια σύγχρονη βεντέτα διεθνούς κλάσεως. Η Μάρω Κοντού με την εξαιρετική φωτογένεια και την άνετη κίνηση παρουσιάζει πολλές δυνατότητες, όπως επίσης και η Έλλη Φωτίου και η Μαριάννα Κουράκου, η οποία έδωσε ένα σίγουρο δείγμα σε επίπεδο διεθνές με την τελευταία της ταινία η "Επιστροφή της Μήδειας". Στο παρελθόν είχαμε και τις αξιόλογες 11 προσπάθειες της Τζένης Καρέζη, της Δάφνης Σκούρα, της Γκέλλυς Μαυροπούλου.

Η μετριότητα όμως του ελληνικού κινηματογράφου δεν κατόρθωσε να αναδείξει όλα τα προσόντα τους. Πρέπει επίσης να αναφερθούν η Αλεξάνδρα Λαδικού, η Έλενα Ναθαναήλ, η Ζωή Λάσκαρη, η Άννα Φόνσου, η Μέμα Σταθοπούλου, η Μάρθα Βούρτση, η Νινή Τζάνετ, η Μπέτυ Μοσχονά, η Χριστίνα Σύλβα, η Ντίνα Τριάντη, η Μάρθα Καραγιάννη, η Μίρκα Καλατζοπούλου κ.ά. Δεν πρέπει φυσικά να παραλειφθεί το εντυπωσιακό πέρασμα στην οθόνη της Ίλυας Λιβυκού με τον "Ντελικανή" κ.ά. ταινίες. Σε άλλη κατηγορία ανήκουν η Κάκια Αναλυτή που κι αυτή δεν αξιοποιήθηκε, η Άννα Μπράτσου, η Μαίρη Χρονοπούλου, που διαθέτει αναμφισβήτητες δυνατότητες για τον κινηματογράφο, η Νίκη Τριανταφυλλίδη, η Λίλιαν Μηνιάτη, η Κλεό Σκουλούδη, η Ελένη Προκοπίου, η Νάντια Χωραφά, η Μπεάτα Ασημακοπούλου, η Δέσποινα Στυλιανοπούλου, η Ελένη Ανουσάκη, η Βέρα Κρούσκα, η Καίτη Παπανίκα. Πρέπει ακόμη να σημειωθεί η παλαιότερη συμβολή της Σμαρούλας Γιούλη στον ελληνικό κινηματογράφο, της Αντιγόνης Βαλάκου, της Ελένης Χατζηαργύρη, της Φλωρέτας Ζάννα, της Μιράντας Κουνελάκη και της εξαιρετικής Άνας Συνοδινού. Πολύ καλή υπήρξε η εμφάνισή της Νέλλης Αγγελίδου στους "Παρανόμους".

Ο τομέας των κωμικών ηθοποιών δεν υστέρησε. Από τους πρωταγωνιστές του θεάτρου διακρίθηκαν οι Χρήστος Ευθυμίου, Νίκος Σταυρίδης, Βασίλης Αυλωνίτης, Κούλης Στολίγκας και ο Μίμης Φωτόπουλος που είχαν άνετη κίνηση και πολλή φωτογένεια. Ο Ντίνος Ηλιόπουλος έδωσε σημαντικές ταινίες όχι μόνο στο χώρο της κωμωδίας. Ο Κώστας Χατζηχρήστος προσπάθησε με σειρά ταινιών του να καλλιεργήσει έναν ωραίο λαϊκό τύπο. Όπως και οι Κώστας Βουτσάς, Σταύρος Παράβας, Σωτήρης Μουστάκας, Θανάσης Βέγγος, Κώστας Ρηγόπουλος, Αλέκος Τζανετάκος, Τάσος Γιαννόπουλος κ.ά. Άλλοι κωμικοί καλλιτέχνες, είναι ο Γιάννης Γκιωνάκης, ο Νίκος Ρίζος, ο Στάθης Ψάλτης, ο Δημήτρης Πιατάς κλπ. Όλοι αυτοί είναι κινηματογραφικοί ηθοποιοί με ταλέντο που η προχειρότητα καταστρέφει την απόδοσή τους. Από την πλευρά Ελληνίδων ηθοποιών της κωμωδίας πρέπει να αναφερθούν η Ρένα

Βλαχοπούλου με πολλές επιτυχείς κινηματογραφικές εμφανίσεις, η Γεωργία Βασιλειάδου, η οποία στην εποχή της δημιούργησε ένα σπαρταριστό κινηματογραφικό τύπο.

Και φθάνουμε τώρα στους δεύτερους ρόλους, αφού προηγουμένως εξηγήσαμε ότι όταν λέμε δεύτερους, δεν εννοούμε οπωσδήποτε κατώτερους. Ο Όρσον Ουέλες π.χ. έχει παίξει άπειρους δεύτερους ρόλους και έχει παρουσιάσει αληθινά άξιες δημιουργίες. Το Χόλλυγουντ είχε οργανώσει στρατιά ολόκληρη δευτέρων ηθοποιών που ήταν παγκόσμια γνωστοί, σαν αστέρια πρώτου μεγέθους. Ο Ράντολφ Σκοτ, ο Ακίμ Ταμίρωφ, ο αξέχαστος και μοναδικός στο είδος του Λεό Καρίλο, Τζορτζ Ραφτ, ο πασίγνωστος και τόσο αγαπητός Ρομαίν Ρολάν, και πολλοί άλλοι. Στο είδος αυτό έχουμε θαυμάσιους ηθοποιούς: Τον Ορέστη Μακρή, το Διονύση Παπαγιαννόπουλο, το Λαυρέντη Διανέλλο, το Γιάννη Αργύρη, το Νικήτα Πλατή, το Θεόδωρο Μωρίδη, τον Ανδρέα Μπάρκουλη αφού σαν ζεν πρεμιέ δεν βρήκε τον ελληνικό κινηματογράφο σε επίπεδο ανάλογο με τις πολλές δυνατότητές του, τον Βαγγέλη Πλοιό, τον Ανδρέα Ντούζο, το Χρήστο Νέγκα, το Δήμο Σταρένιο, το Δημήτρη Νικολαΐδη, το Λιάκο Χριστογιαννόπουλο, το Βασίλη Κανάκη, το Γκίκα Μπινιάρη, το Ζώρα Τσάπελη, τον Παντελή Ζερβό, τον Τάκη Χριστοφορίδη, τον Περικλή Χριστοφορίδη, το Στέφανο Στρατηγό, το Γιώργο Καμπανέλλη, τον Κώστα Κακκαβά, το Νίκο Τσαχιρίδη, το Βύρωνα Πάλλη, το Λευτέρη Βουρνά, το Γιώργο Μούτσιο, τον Αρτέμη Μάτσα και για να μη νομιστεί ότι η σειρά που δίνουμε είναι και αξιολογική όπως γίνεται στα προγράμματα, τις διαφημίσεις ή τους τίτλους των ταινιών, θα αναφέρουμε ακόμα το Χρήστο Τσαγανέα, τον Αλέκο Λειβαδίτη, το Θάνο Λειβαδίτη, το Γιάννη Φέρτη και τον Κώστα Καζάκο. Από τις γυναίκες σημειώνουμε τη Μιράντα Μυράτ, τη Μαλαίνα Ανουσάκη, την Ελένη Ζαφειρίου, τη Νίτσα Τσαγανέα, τη Θεανώ Ιωαννίδου, τη Σμάρω Στεφανίδου, τη Δέσπω Διαμαντίδου και τη Δάφνη Σκούρα.

Από τους ηθοποιούς του ελληνικού κινηματογράφου που διακρίθηκαν τα νεότερα χρόνια αναφέρουμε τις Τζένη Ρουσσέα, Άννα Ιασωνίδου, Κατερίνα Γιουλάκη, Νίκη Τριανταφυλλίδη, Τιτίκα Στασινοπούλου, Μπέτυ Αρβανίτη, Γκιζέλα Ντάλι, Ρία Δελούτση, Έλια Καλλιγεράκη, Άννε Λόνμπεργκ, Κατερίνα Βασιλάκου, Σούλα Γαλάτη, Ρένα Κοσμίδου, Νόρα Βαλσάμη, Στέλλα Νέρη, Αλέκα Στρατηγού, Αφροδίτη Γρηγοριάδου, Άλλα γυναικεία στελέχη της 7ης Τέχνης, που ερμήνευσαν με μεγάλη επιτυχία διάφορους ρόλους είναι: Κία Γαλάνη, Ελένη Ξανθάκη, Άντζελα Ζήλεια, Άννα Πασπάτη, Ματίνα Καρρά, Έφη Οικονόμου, Μαρίνα Πεφάνη, Σάσα Καστούρα, Γοργώ Χρέλια, Κούλα Αβραμίδου, Μιρέλλα Τσάρου, Ρία Δελούτση, Μαρία Μπονέλλου, 12 Λιλή Παπαγιάννη, Νίκη Λινάρδου, Σαπφώ Νοταρά, Νίτσα Τσαγανέα, Χαριτίνη Καρόλου, Ελένη Θεοφίλου, Χριστίνα Σύλβα, Ζέτα Αποστόλου, Μιράντα Ζαφειροπούλου, αδελφές Μπρόγιερ κ.ά. Από τους ηθοποιούς που ξεχώρισαν για την άψογη ερμηνεία τους στις ελληνικές ταινίες σημειώνονται ο Άγγελος Αντωνόπουλος, ο Χρήστος Πολίτης, ο Σωτήρης Μουστάκας, ο Σταύρος Παράβας, ο Κώστας Καρράς, ο Χρήστος Νομικός, ο Νίκος Γαλανός, ο Γιώργος Μαραμένος, ο Χρήστος Σπυρόπουλος, ο Κώστας Καραγιώργης, ο Βαγγέλης Πλοιός, ο Ηλίας Λογοθέτης, ο Γιώργος Τζαβέλλας, ο Θάνος Μαρτίνος, ο Λαυρέντης Διανέλλος, ο Στέφανος Στρατηγός, ο Βύρων Πάλλης, ο Γιώργος Βελέντζας, ο Γιάννης Φέρτης, ο Σπύρος Καλογήρου, ο Νίκος Μπακογιάννης κ.ά. Συνεχίζοντας την αναφορά εκλεκτών ηθοποιών που υπήρξαν βασικά στελέχη του ελληνικού κινηματογράφου πρέπει να μνημονεύσουμε και τους Γιάννη Μιχαλόπουλο, Γιώργο Μιχαλακόπουλο, Νίκο Ξανθόπουλο, Χρήστο Τσαγανέα, Νίκο Δαδινόπουλο, Βασίλη Μπουγιουκλάκη, Αλέκο Τζανετάκο, Κώστα Γιαννακά, Ερρίκο Μπριόλα,

Τάκη Μηλιάδη, Ανέστη Βλάχο, Γιάννη Φέρτη, Χρόνη Εξαρχάκο, Λάκη Κομνηνό, Τάκη Μηλιάδη, Γιάννη Μαλούχο, Κώστα Καζάκο, Φαίδωνα Γεωργίτση, Δημήτρη Αγγελόπουλο και Γιάννη Αργύρη.

Βιβλιογραφία
[Wikipedia.org](https://www.wikipedia.org)
[YouTube.com](https://www.youtube.com)
[greekmovies.gr](https://www.greekmovies.gr)